

Stop de troep!

LESSUGGESTIE VOOR KLASSIKALE LESSEN

Sluit aan bij het artikel 'Afval op het strand' op pag. 4.

• Motivatie

Wekelijks komen er berichten over klimaatverandering en milieuproblemen in de media. Rondslingerend afval is een bron van ergernis voor volwassenen én kinderen. In deze les breiden de leerlingen hun kennis uit over zwerfafval: het afval dat op straat en in de natuur belandt. Ze denken na over oorzaken en gevolgen van zwerfafval en worden zich bewust van hun eigen gedrag. Bewustzijn is de basis voor verandering. Zwerfafval voorkomen is het uiteindelijke doel. Want een schone omgeving is fijn voor mens en dier! De werkbladen kunnen gebruikt worden in een les Wereldoriëntatie, Wetenschap & techniek, Natuur.

• Doelstellingen

- De leerlingen ontdekken wat zwerfafval is en wat niet.
- De lln. geven voorbeelden van zwerfafval.
- De lln. nemen verantwoordelijkheid in het zorgvuldig omgaan met (zwerf)afval.
- De lln. geven weer wat er gebeurt met gerecycleerd afval.
- De lln. evalueren zichzelf en de opdracht.

• Werkwijze

- Instap: Prikkel de voorkennis van de leerlingen door op de speelplaats tijdens een toezicht vlak voor deze les achteloos wat afval achter te laten. Laat een petfles vallen, zet een leeg blikje op een vensterbank, gooi een verfrommeld papiertje op de grond, laat een bananenschil naast de vuilnisbak vallen. Hoogstwaarschijnlijk komt er meteen reactie van de kinderen dat dit niet hoort. Ga hierop door in de klas. Laat de leerlingen gezamenlijk tot de definitie van zwerfafval komen. *(Al het afval dat rondslingert*

op plekken die daar niet voor bestemd zijn, bijvoorbeeld op straat, in de berm, op het strand, in het bos of in het park.) Vraag ook of ze weten waar veel zwerfafval uiteindelijk terecht komt? *(in de zee)* Welke nadelige gevolgen ondervindt de natuur hiervan? *(Vooral zeevogels, vissen, kreeftachtigen en zoogdieren hebben er last van. Zij raken verstrikt in het plastic en slikken afval in.)* Wat vinden de leerlingen hiervan?

- Kern: Nu de voorkennis geprikkeld is, zijn de leerlingen gemotiveerder om hun kennis over dit onderwerp verder uit te diepen. De opdrachten kunnen klassikaal, individueel of in groepjes worden uitgevoerd. Het zwerfafvalprobleem is complex. Vertel dat een bananenschil twee jaar op straat blijft liggen. Een uitgespuugd kauwgompje wordt pas na twintig jaar afgebroken. En een plastic flesje nooit. Bespreek ook enkele zaken die de leerlingen zelf kunnen doen: een eigen tas meenemen naar de winkel, een drinkfles gebruiken, hun lunch in een herbruikbare doos steken ... Toon ook even dit filmpje van Fostplus: www.youtube.com/watch?v=RnbR8_SFzYM. Het vertelt wat er gebeurt met het ingezamelde afval.

- Slot: Laat de leerlingen een zwerfafval-elfje schrijven met alle informatie die ze deze les opgenomen hebben. Neem ook even de tijd om te herhalen waar welk soort afval thuishoort. Herneem dit regelmatig tijdens het schooljaar. Als slot kan je ook kijken en luisteren naar het lied *Zomertroep* van Kinderen voor Kinderen: www.youtube.com/watch?v=jyaTbOeil3I.

- Extra: Maak met de leerlingen aan het begin van dit nieuwe schooljaar een eigen kleurig

pennenbakje. Vraag dat de leerlingen een kleine glazen bokaal (bv. van confituur) of een klein chipsdoosje meebrengen (leeg!). Vertel dat we de bokaalen en doosjes gaan hergebruiken. Het stappenplan: Spoel de bokaal of de doos grondig uit. Smeer de buitenkant goed in met lijm. Beplak dan met restjes gekleurde draden. Vul het zelfgemaakte pennenbakje met rondslingerende pennen en dergelijke. Een voorbeeld:

- **Meer informatie**

Websites:

<https://mooimakers.be/educatie>

Informatieve kinderboeken:

Afval door Isabelle de Ridder (Kijkdoos 232, Documentatiecentrum, 2023, ISBN 9789464391428).

Rot, roest & restjes door Marianne Meulepas (Mini 459, Documentatiecentrum, 2021, ISBN 9789086646784).

Verhalend kinderboek:

De wraak van ridder Piepus door Marc de Bel (Pelckmans, 2018, ISBN 9789461318084).